

 | KATILIM |
ENDEKSİ | 30

KATILIM 30 ENDEKSİ

Katılım 30 Endeksi, Borsa İstanbul Ulusal Pazar'da işlem gören ve Katılım Bankacılığı prensiplerine uygun hisse senetlerinden oluşan bir borsa endeksidir. Hisse senedi seçimi, Katılım Bankacılığı prensipleri doğrultusunda oluşturulmuş Endeks Kuralları esas alınarak yapılır. Buna göre, endekste faaliyet alanı faize dayalı finans, ticaret, hizmet, aracılık (bankacılık, sigorta, finansal kiralama, faktöring ve diğer faize dayalı faaliyet alanları), alkollü içecek, kumar, şans oyunu, domuz eti ve benzer gıda, basın, yayın, reklam, turizm, eğlence, tütün mamulleri, silah, vadeli altın, gümüş ve döviz ticareti olmayan şirketler bulunur. Ayrıca, endekse girecek şirketler bazı finansal oranları da sağlamak zorundadır. Şirketlerin toplam faizli kredilerinin piyasa değerine oranı %30'dan, faiz getirili nakit ve menkul kıymetlerinin piyasa değerine oranı %30'dan ve yukarıda bahsedilen faaliyet alanlarından elde ettiği gelirlerinin toplam gelirlerine oranının da %5'ten az olması gerekmektedir. Bu kurallara uygun hisse senetlerinden halka açık piyasa değeri en yüksek ilk 30 şirket endeks şirketlerini oluşturmaktadır.

Özellikle son on yıl içerisinde faizsiz yatırım ve Katılım Bankacılığı prensiplerine uygun hisse senetleri alım-satımında izlenen gelişmeler ile birlikte, bu alanda standart oluşumu ihtiyacı gözler önüne serilmiştir. Aslında, faize duyarlı yatırımcılar tarafından bu kurallara benzer bir şekilde hisse senedi yatırımlarının önceden beri yapılıyor olduğu görülmektedir. Bu tarz yatırımlarda ve işlem hacimlerinde artış ve birçok kurumun da yatırımcılarının ihtiyacına cevap verecek şekilde kendi içerisinde kurallar geliştirmiş olması zaman zaman farklı uygulamalar ile karşılaşılmasına neden olabilmektedir. Gerçekte prensipler aynı olmasına rağmen sektör genelinde uygulanan standartlar olmadığı için karmaşıklıklar olabilmektedir. Katılım 30 Endeksi, bu alandaki boşluğu doldurmak, sektör genelinde standartlar oluşturabilmek adına atılan önemli bir adımdır.

Gösterge niteliğinde olan endekslerin bir amacı da karşılaştırmadır. Yatırımcıların yatırımlarının getirisini piyasa getirisi ile kıyaslayabilmeleri endeksler ile mümkündür. Farklı sektörlerdeki yatırımların kıyaslanabilmesi için sektör endeksleri bulunmaktadır. Ancak faizsiz yatırım ve Katılım Bankacılığı prensipleri doğrultusunda yatırım yapan yatırımcıların farklı endeksler ile kıyaslama yapması, yatırım içeriği dolayısı ile pek anlam ifade etmemektedir. İşte Katılım 30 Endeksi, bu amaca da hizmet edecek kullanışlı bir araçtır.

Son yıllarda gerek mevzuatlarda yapılan değişiklikler gerekse piyasamızdaki gelişmelere bağlı olarak yeni sermaye piyasası araçlarının gündeme geldiğini görüyoruz. Piyasalar büyüdükçe de yatırımcı ilgisini artırmak için alternatif ürünlere olan ihtiyaç devam edecektir. Endeksler, ürün geliştiren finans kuruluşlarının en önemli enstrümanlarından biridir. Endeks üzerine yatırım fonları, borsa yatırım fonları, bireysel emeklilik fonları ve diğer yatırım araçları geliştirilebilir. Katılım 30 Endeksi, ürün geliştirme amaçlı da kullanılabilir ve kendi yatırımcı grubuna hitap eden ürünlere esas teşkil edecektir.

Dünya genelinde alternatif yatırımların büyük bir hızla artması, gelişmiş ülkeler dahil olmak üzere birçok ülkede bu yatırımların en çok büyüyen alanlardan biri olması nedeni ile Katılım-30 Endeksi'nin oluşturulması, yabancı yatırımcı ilgisinin çekilmesi için de önem arz etmektedir. Ülkemizde bu konuda bir standardizasyonun bulunmaması nedeni ile bu yatırımcı kitlesine hitap etmekte ciddi eksiklikler yaşanmaktadır. Katılım 30 Endeksi Kuralları'nın uluslararası uygulamaları dikkate alınması nedeni ile Katılım 30 Endeksi ve bu endekse dayalı ürün ve hizmetler, yabancı yatırımcılara da hitap edebilecektir.

Krediye teminat kabul edilebilecek hisse senetleri tespiti, türev uygulamalar ve hisse senedinin kullanılabilirdiği diğer birçok alanda, Katılım Bankacılığı prensipleri doğrultusunda yatırım yapan yatırımcıların ve bu hizmeti veren kurumların ihtiyacını karşılayacak olan Katılım 30 Endeksi, bu alanda standardizasyon için atılan ilk adım olması itibarı ile de ayrı bir değer kazanmaktadır.